

Competencias Básicas

P U R A Á L V A R E Z - A N T O N I O B E L L O

AS OITO CCBB

- Comunicación lingüística
- Matemática
- Coñecemento e interacción co mundo físico
- Tratamento da información e dixital
- Social e cidadá
- Cultural e artística
- Aprender a aprender
- Autonomía e iniciativa persoal

GLOSARIO:

Competencia

Dimensión

Elemento

Descritor de tarefas

Desagregar

Indicador

Criterio de avaliación

1. *Le con atención*

Aprender lingua é aprender a usala con propiedade, é desenvolver as denominadas catro grandes habilidades lingüísticas:

falar, escoitar, ler e escribir.

Lexislación da Educación Primaria en Galicia. Orientacións metodolóxicas.

Área de Lingua



Nenos lendo

2. *Se liches atentamente, completa os cadros coas dimensións ou habilidades correspondentes:*

Aprender lingua é aprender a usala con propiedade, é desenvolver as denominadas catro grandes habilidades (dimensións) lingüísticas:

3. *Ponte ao día!*

Le con atención e tenta realizar un esquema que conteña:

- ♦ *As dimensións fundamentais da competencia*
- ♦ *As ideas principais (elementos) de cada dimensión*
- ♦ *Os aspectos (tarefas tipo) que debe desenvolver o alumnado para acadar eses elemento de competencia.*

Pista: A definición da competencia esquematizada pódete axudar a programar mellor.

Texto a traballar na páxina 4 – Anexo 1

4. Relaciona cada elemento da competencia en comunicación lingüística coa súa dimensión:

Elementos

Expressar as propias ideas, emocións, pensamentos, necesidades...

Participar activamente en actividades variadas de escoita de textos: relatos, mensaxes radiofónicas, televisivas, conferencias curtas...

Producir distintos tipos de texto con finalidades variadas: narrar, comunicar, informar, expresar emocións ...

Ler para comprender e xerar significados: localizar e obter a información explícita, realizar inferencias directas indirectas ...

Aprender a falar e interactuar en diferentes linguas

Dimensións

FALAR

ESCOITAR

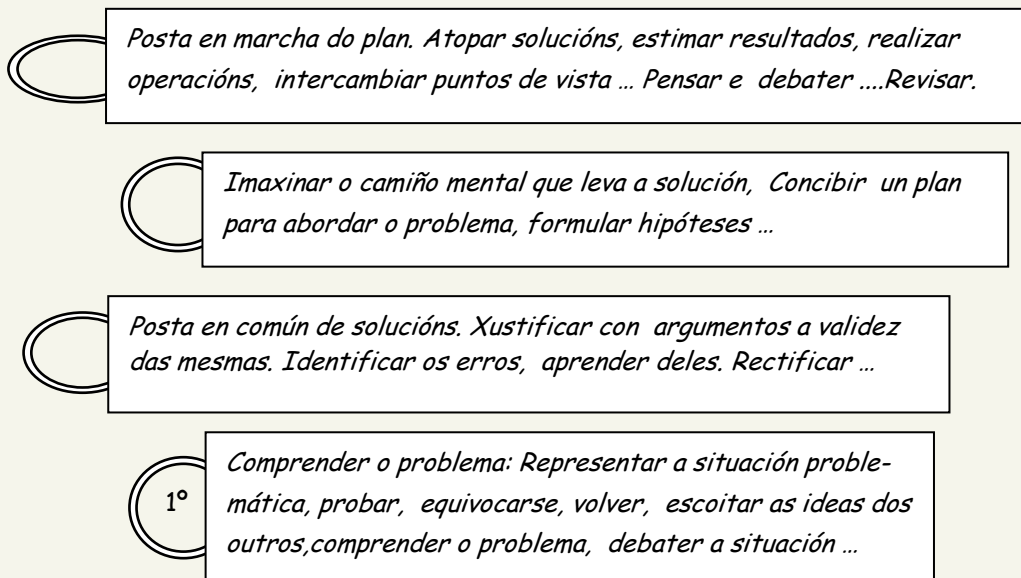
LER

**Expresarse
por escrito**

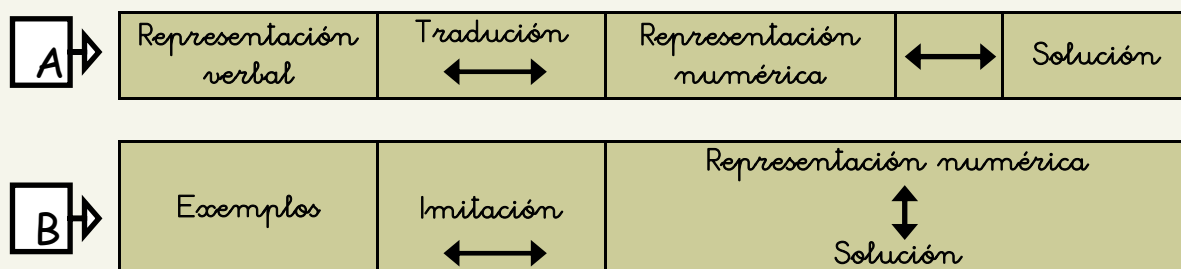


5. Ordena tarefas que axudan a resolver situacións problemáticas, respondendo a un modelo favorecedor do desenvolvemento de competencias e habilidades diversas.

Lexislación da Educación Primaria en Galicia. Orientacións metodolóxicas. Área de Matemáticas



6. Compara con outros modelos de tratamento de problemas e elixe que modelo debería ser o máis habitual. Razona a resposta:

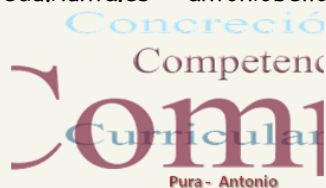


Maria ten 75 libros de contos e Antonio 15 menos. Cantos libros ten Antonio?

Propostas de problemas repetitivas:

- ♦ Sumar: categoría combinar
- ♦ Restar: cambio
- ♦ Multiplicar: os de razón.
- ♦ Dividir: os de reparto e agrupamento

Hernández e Socas, (1996)



ANEXO 1

COMPETENCIA PARA APRENDER A APRENDER.

Lexislación da Educación Primaria en Galicia.. Anexo I Competencias básicas

Esta competencia ten dúas dimensións fundamentais. Por unha banda, a adquisición da consciencia das propias capacidades (intelectuais, emocionais, físicas), do proceso e das estratexias necesarias para desenvolverlas, así como do que se pode facer por un mesmo e do que se pode facer con axuda doutras persoas ou recursos. Doutra banda, dispoñer dun sentimento de competencia persoal, que redunda na motivación, na confianza nun mesmo e no gusto por aprender.

Significa ser consciente do que se sabe e do que cómpre aprender, de como se aprende, e de como se xestionan e controlan de forma eficaz os procesos de aprendizaxe, optimizándoos e orientándoos a satisfacer obxectivos persoais. Requiere coñecer as propias potencialidades e carencias, sacando proveito das primeiras e tendo motivación e vontade para superar as segundas desde unha expectativa de éxito, aumentando progresivamente a seguridade para afrontar novos retos de aprendizaxe.

Por iso, comporta ter consciencia daquelas capacidades que entran en xogo na aprendizaxe, como a atención, a concentración, a memoria, a comprensión e a expresión lingüística ou a motivación de logro, entre outras, e obter un rendemento máximo e personalizado delas coa axuda de distintas estratexias e técnicas: de estudo, de observación e rexistro sistemático de feitos e de relacións, de traballo cooperativo e por proxectos, de resolución de problemas, de planificación e de organización de actividades e tempos de forma efectiva, ou do coñecemento sobre os diferentes recursos e fontes para a recolla, selección e tratamento da información, incluídos os recursos tecnolóxicos. Implica, así mesmo, a curiosidade de formularse preguntas, identificar e manexar a diversidade de respostas posibles ante unha mesma situación ou problema utilizando diversas estratexias e metodoloxías que permitan afrontar a toma de decisións, racional e criticamente, coa información dispoñible.

Inclúe, ademais, habilidades para obter información -xa sexa individualmente ou en colaboración- e, moi especialmente, para transformala en coñecemento propio, relacionando e integrando a nova información cos coñecementos previos e coa propia experiencia persoal e sabendo aplicar os novos coñecementos e capacidades en situacións parecidas e contextos diversos.

Por outra banda, esta competencia require proporse metas alcanzables a curto, medio e longo prazo e cumprilas, elevando os obxectivos de aprendizaxe de forma progresiva e realista.

Fai necesaria tamén a perseveranza na aprendizaxe, desde a súa valoración como un elemento que enriquece a vida persoal e social e que é, xa que logo, merecedor do esforzo que require. Supón ser capaz de autoavaliarse e autorregularse, responsabilidade e compromiso persoal, saber administrar o esforzo, aceptar os erros e aprender de e cos demais. En síntese, aprender a aprender implica a consciencia, xestión e control das propias capacidades e coñecementos desde un sentimento de competencia ou eficacia persoal, e inclúe tanto o pensamento estratéxico como a capacidade de cooperar, de autoavaliarse, e o manexo eficiente dun conxunto de recursos e técnicas de traballo intelectual, todo o cal se desenvolve a través de experiencias de aprendizaxe conscientes e gratificantes, tanto individuais coma colectivas.